

“بسمه تعالی”

نحوه محاسبه مالیات حقوق و معافیت های مالیات حقوق

۱- مقدمه

در این مقاله به نحوه محاسبه مالیات حقوق می پردازیم. این مالیات از نوع مالیات تکلیفی می باشد لذا پرداخت مالیات حقوق پرسنل بر عهده پرداخت کننده حقوق می باشد. طبق ماده ۸۲ قانون مالیات های مستقیم کلیه افرادی که مشغول به کار هستند و بیمه تامین اجتماعی برای آن ها لحاظ می گردد و حسب مدت کار انجام شده مبلغی به طور نقد و یا غیر نقد دریافت می کنند مشمول مالیات بر درآمد حقوق می شود. میزان مالیات حقوق در هر سال متغیر می باشد و طبق بخشنامه های ابلاغی به کارفرماها و بنگاه های اقتصادی محاسبات انجام می گیرد و وجه مربوطه به وزارت امور اقتصادی و دارایی واریز می شود.

با کسر کردن آیتم های معاف از مالیات حقوق از جمع کل آیتم های دریافتی درآمد مشمول مالیات بدست می آید. سپس با توجه به جدول معافیت مالیات حقوق و نوع سازمان و پرسنل مالیات حقوق محاسبه می گردد.

عوامل مستمر معاف - درآمد مستمر مشمول مالیات = عوامل مستمر مشمول مالیات

عوامل مستمر معاف (آیتم های معاف از مالیات حقوق) :

ماموریت ، هزینه سفر پرداختی و سنوات خدمت معاف از مالیات حقوق پرسنل هستند.

۲- محاسبه مالیات حقوق

مالیات حقوق سال ۹۸ تا سقف حقوق ۲,۷۵۰,۰۰۰ تومان در ماه معاف از مالیات می باشد، که معادل ۳۳,۰۰۰,۰۰۰ تومان در سال می باشد، اگر دریافتی فردی از مبلغ مذکور بیشتر و تا سقف ۸۲,۵۰۰,۰۰۰ تومان در سال باشد باید ۱۰ درصد آن را به دولت بدهد. اشخاصی که دستمزد آن ها ۸۲,۵۰۰,۰۰۰ تومان تا سقف ۱۱۵,۵۰۰,۰۰۰ باید ۱۵ درصد پرداخت کنند. حقوق بگیرانی که ۱۱۵/۵۰۰/۰۰۰ تومان تا ۱۶۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان دریافتی سالیانه دارند، باید ۲۰ درصد جمع دستمزد و مزایا را حق دولت بپردازند. افرادی که ۱۶۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان سالیانه تا ۲۳۱/۰۰۰/۰۰۰ تومان دریافتی دارند، باید ۲۵ درصد به دولت بپردازند. و در آخر اینکه اشخاصی که بیش از ۲۳,۱۰۰,۰۰۰ تومان دریافتی دارند باید ۳۵ درصد آن را به دولت پرداخت کنند.

درصد مالیات	میزان درآمد سالانه (ریال)	میزان درآمد ماهانه (ریال)	
معاف از مالیات	۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰	از ۰ تا ۲۷,۵۰۰,۰۰۰	معافیت مالیات ۰٪
۱۰	۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ۴۹۵,۰۰۰,۰۰۰	از ۲۷,۵۰۰,۰۰۰ تا ۴۱,۲۵۰,۰۰۰	پایه اول: مازاد بر معافیت ۰٪ تا یک و نیم برابر
۱۵	۴۹۵,۰۰۰,۰۰۰ ۸۲۵,۰۰۰,۰۰۰	از ۴۱,۲۵۰,۰۰۰ تا ۶۸,۷۵۰,۰۰۰	پایه دوم: مازاد بر معافیت ۱۰٪ تا دو و نیم برابر
۲۰	۸۲۵,۰۰۰,۰۰۰ ۱,۳۲۰,۰۰۰,۰۰۰	از ۶۸,۷۵۰,۰۰۰ تا ۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰	پایه سوم: مازاد بر معافیت ۱۵٪ تا چهار برابر
۲۵	۱,۳۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ۱,۹۸۰,۰۰۰,۰۰۰	از ۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۱۶۵,۰۰۰,۰۰۰	پایه چهارم: مازاد بر معافیت ۲۰٪ تا شش برابر
۳۵	۱,۹۸۰,۰۰۰,۰۰۰	بالای ۱۶۵,۰۰۰,۰۰۰	پایه پنجم: مازاد بر معافیت ۲۵٪

در تعیین مالیات میزان اضافه کار، در صد نوبت کاری، شبکاری، و همه مواردیکه در فیش حقوق قید شود(غیر از ماموریت و سنوات خدمت) و به عنوان جمع حقوق و مزایا تعریف گردد، موثر خواهند بود، در ادامه با یک مثال به نحوه محاسبه مالیات حقوق می پردازیم.

مالیات قابل پرداخت = اعمال ضریب جدول بصورت پلکانی (کسر معافیت مالیات بصورت پلکانی مطابق با جدول - کل سهم بیمه شده - درآمد مشمول مالیات)

• اگر فردی دارای حقوق ۲,۷۵۰,۰۰۰ تومان در ماه باشد:

$$۱۲ * ۲,۷۵۰,۰۰۰ = ۳۳,۰۰۰,۰۰۰ = \text{مبلغ دریافتی در سال می باشد}$$

این فرد از مالیات معاف هستش

• اگر فردی دارای حقوق ۶,۵۰۰,۰۰۰ تومان در ماه دریافت کند:

تا مبلغ ۲,۷۵۰,۰۰۰ تومان از مالیات معاف است بنا براین این مبلغ را از مبلغ دریافتی کسر و مابقی را در ضریب مربوطه ضرب می کنیم.

$$۳,۷۵۰,۰۰۰ - ۲,۷۵۰,۰۰۰ = ۱,۰۰۰,۰۰۰ = \text{جز گروه پایه اول می باشد و ده درصد حق دولت به آن تعلق می گیرد.}$$

$$۱۰\% * ۳,۷۵۰,۰۰۰ = ۳۷۵,۰۰۰ = \text{مالیات حقوق بصورت ماهیانه}$$

$$۱۲ * ۳۷۵,۰۰۰ = ۴,۵۰۰,۰۰۰ = \text{مالیات حقوق بصورت سالانه}$$

• اگر فردی حقوق ۸,۵۰۰,۰۰۰ تومان دریافت کند:

تا مبلغ ۲,۷۵۰,۰۰۰ تومان از مالیات معاف است بنا براین این مبلغ را از مبلغ دریافتی کسر و مابقی را در ضریب مربوطه ضرب می کنیم.

$$۵,۷۵۰,۰۰۰ - ۲,۷۵۰,۰۰۰ = ۳,۰۰۰,۰۰۰ = \text{جز گروه پایه دوم می باشد و پانزده درصد حق دولت به آن تعلق می گیرد.}$$

$$۱,۶۲۵,۰۰۰ = ۴,۱۲۵,۰۰۰ - ۲,۵۰۰,۰۰۰ = \text{این مبلغ در ده درصد پایه اول محاسبه میشود و ما بقی آن مطابق با پایه دوم}$$

$$۱۰\% * ۴,۱۲۵,۰۰۰ = ۴۱۲,۵۰۰ = \text{مالیات ماهانه پایه اول}$$

$$۱۵\% * ۱,۶۲۵,۰۰۰ = ۲۴۳,۷۵۰ = \text{مالیات ماهانه پایه دوم}$$

$$۴۱۲,۵۰۰ + ۲۴۳,۷۵۰ = ۶۵۶,۲۵۰ = \text{مالیات ماهانه}$$

$$۱۲ * ۶۵۶,۲۵۰ = ۷,۸۷۵,۰۰۰ = \text{مالیات حقوق سالانه}$$

۳- معافیت مالیات حقوق سازمان ها

لازم به ذکر است معافیت های مالیاتی در واقع در راستا تشویق و امکان توسعه و تنوع صنایع مالی برخی از گروه ها در نظر گرفته شده است.

۱- معافیت مالیات حقوق مناطق آزاد تجاری : مطابق ماده ۴۸ بخشنامه تصویب شده در سال ۱۳۷۴ مناطق آزاد تجاری

بمدت ۲۰ سال از پرداخت مالیات بر درآمد حقوق معاف هستند.

قابل ذکر است این بخشنامه برای ۲۵ سال تمدید گردیده است و ۸ منطقه شامل مناطق آزاد تجاری میباشد :

منطقه آزاد ماکو، منطقه آزاد قشم، منطقه آزاد اروند، منطقه آزاد بندر انزلی، منطقه آزاد ارس، منطقه آزاد چابهار، منطقه آزاد کیش، منطقه آزاد سلفچگان

۲- معافیت مالیات مناطق کمتر توسعه یافته : مطابق ماده ۹۲ قانون مالیات های مستقیم ۵۰ درصد مالیات حقوق

اشخاص در مناطق کمتر توسعه یافته بخشوده شده است.

توجه شود مبلغ معافیت مالیات حقوق تغییری نمی کند، نیمی از مالیات متعلقه پرداخت نمی شود. این بخشودگی برای

مناطق کمتر توسعه یافته قابل تعمیم به مالیات عیدی و سنوات نیز می باشد.

۴- معافیت مالیات حقوق شاغلین

موارد زیر شامل معافیت مالیات بر درآمد حقوق می شوند: جانبازان، فرزند شهید، آزاده، نیروهای مصلح(نظامی یا انتظامی)، سایر مشمولین بند ۱۴ ماده ۹۱-۶- اتباع خارجی مشمول قانون اجتناب از اخذ مالیات مضاعف

۵- پارک علم و فناوری - از سال ۹۵ معاف از مالیات می باشند.

۶- سازمان صنایع هوایی

معافیت مالیات حقوق

معافیت های مالیات حقوق دارای بندهای مختلف است که در ماده ۹۱ ق.م.م بطور شفاف مورد بحث قرار گرفته

- مدیران و اعضای هیئت سیاسی خارجی**

مدیران و اعضای هیئت های سیاسی خارجی که به کشور وارد می شوند. همچنین اعضای نمایندگیهای فوق العاده از دولت های بین المللی که در کشور حضور دارند. البته این معافیت به شرط وجود معاملات متقابل قابلیت امرایی دارد
- مقوق بازنشستگی و باز خرید خدمت**

مقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری و پایان خدمت و فسخات افرای و باز خرید خدمت و وظیفه یا مستمری پرداختی به وراثت و مق سنوات و مقوق ایام مرفضی استفاده نشده که در موقع بازنشستگی یا از کارافتادگی به مقوق بگیر پرداخت می شود
- فاندهای سازمانی**

فاندهای سازمانی که با اجازه قانونی یا به موجب آیین نامه ها خاص در اختیار مأموران کشوری گذارده می شود

مسکن واگذاری در محل کارگاه یا کارخانه جهت استفاده کارگران و فاندهای ارزان قیمت سازمانی در خارج از محل کارگاه یا کارخانه که مورد استفاده کارگران قرار می گیرد
- وجه هزینه های معالجه**

وجهی که کارفرما بابت هزینه معالجه کارکنان خود یا افراد تحت تکفل آن ها مستقیماً یا به وسیله مقوق بگیر به پزشک یا بیمارستان به استناد اسناد و مدارک مثبت پرداخت کند

وجهی حاصل از بیمه بابت میزان فسخات بدنی و معالجه و امثال آن
- کارمندان سفارتخانه ها و کنسولگری ها**

کارمندان مملی سفارتخانه ها و کنسولگری ها و نمایندگی های دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج نسبت به درآمد مقوق دریافتی از دولت جمهوری اسلامی ایران در صورتی که دارای تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران نباشند به شرط معامله متقابل
- عیدی سالانه و یا پاداش آخر سال**

عیدی سالانه یا پاداش آخر سال همعا معادل یک دوازدهم میزان معافیت مالیاتی موضوع ماده این قانون (۸۴)
- درآمد مقوق پرسنل نیروهای مسلح**

نظامی و انتظامی
وزارت اطلاعات
جانبازان

درآمد مقوق پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعم از نظامی و انتظامی، مشمولان قانون استخدامی وزارت اطلاعات، جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تمیمی و آزادگان

۷- معافیت کل سهم بیمه شده

برای دادنامه ۵۹۱ در تاریخ ۱۱ تیرماه ۱۳۹۸ با موضوع ابطال عبارت "میتواند صرفاً با کسر دو هفتم از سهم حق بیمه پرداختی حقوق بگیران بیمه شده" از بند ۲ بخشنامه شماره ۱۳۸۳/۷/۱۱/۲۱۱-۴۳۸۵/۱۹۴۱۸/۴۳۸۵ ریس کل سازمان امور مالیاتی رای بشرح ذیل صادر شده است:

بر اساس ماده ۱۳۷ قانون مالیاتهای مستقیم، هزینه های درمانی پرداختی هر مؤدی بابت معالجه خود یا همسر و اولاد و پدر و مادر و برادر و خواهر تحت تکفل در یک سال مالیاتی و همچنین حق بیمه پرداختی هر شخص حقیقی به مؤسسات بیمه ایرانی بابت انواع بیمه های عمر و زندگی و بیمه های درمانی از درآمد مشمول مالیات مؤدی کسر می گردد. همچنین به موجب ماده ۲۹ قانون تأمین اجتماعی «نه در صد از مأخذ محاسبه حق بیمه مذکور در ماده ۲۸ این قانون حسب مورد برای تأمین هزینه های ناشی از موارد مذکور در بندهای (الف) و (ب) ماده ۳ این قانون تخصیص می یابد و بقیه به سایر تعهدات اختصاص خواهد یافت». بنابه مراتب فوق بند ۲ بخشنامه شماره ۱۳۸۳/۷/۱۱/۲۱۱-۴۳۸۵/۱۹۴۱۸/۴۳۸۵ رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور که بر اساس آن مقرر شده است که کارفرمایان بیمه شدگان سازمان تأمین اجتماعی می توانند صرفاً با کسر دو هفتم از سهم حق بیمه پرداختی حقوق بگیران بیمه شده و کارفرمایان بیمه شدگان سازمان خدمات درمانی و سایر مؤسسات بیمه گر ایرانی نیز می توانند با کسر کل سهم حق بیمه پرداختی حقوق بگیران بیمه شده خود از درآمد حقوق آنان و با قید میزان آن در فهرستهای حقوق تسلیمی به اداره امور مالیاتی ذی ربط، مالیات متعلق را محاسبه نمایند از جهت کسر دو هفتم از سهم حق بیمه پرداختی حقوق بگیران بیمه شده مغایر با حکم مقرر در ماده ۱۳۷ قانون مالیاتهای مستقیم و ماده ۲۹ قانون تأمین اجتماعی است و به استناد بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می شود. /منبع

[دانلود دادنامه و رای دیوان عدالت اداری](#)

۳- پرداخت مالیات حقوق ارزی

کلیه پرداخت های مربوط به حقوق، حتی اگر پرداخت بصورت ارزی باشد، باید در یک فایل به سازمان امور مالیاتی تحویل داده شود و از ارسال فایل ها متعدد با نوع پرداخت متفاوت باید خوداری کرد. البته لازم به ذکر است که کلیه مبالغی که در خلاصه لیست می باشد باید بصورت ریالی باشد حتی اگر تمامی پرداخت های سازمان بصورت ارزی باشد.